

Notat

Modtager(e):

Folketingets Europaudvalg

Kopi:

Folketingets Uddannelses- og Forskningsudvalg

Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om formidling af jordobservationssatellitdata til kommercielle formål. KOM(2014) 344 endelig

8. juli 2014

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Slotsholmsgade 10

Post Postboks 2135
1015 København K

Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 14/011996-02

1. Resumé

Direktivforslaget har til formål at fremme væksten af jordobservationsmarkeder (Earth Observation - EO) i Europa, navnlig markedet for tjenesteydelser. Direktivet har også til formål at fremme konkurrenceevnen i EU's EO-sektor og at fremme konkurrenceevnen for EO-brugervirksomhederne i Europa. Mere specifikt har forslaget til formål at fremme formidlingen af højopløsningssatellitdata (HRSD) i Europa med fokus på at beskytte sikkerhedsinteresserne, etablere en mere pålidelig adgang til HRSD, skabe et godt oplysningsniveau vedrørende adgangen til HRSD for udbydere af merværditjenester, dataforhandlere og kundevirksomheder og at fremme konkurrencen på dataleverandørniveau. Forslaget indebærer, at der skal udpeges en national kompetent offentlig myndighed, som har ansvar for anvendelsen af direktivet.

2. Baggrund

Kommissionens meddelelse om EU's politik for rumindustrien fra februar 2013 "Udnyttelse af potentialet for økonomisk vækst i rumsektoren" fastslår, at et af målene for EU's politik for rumfartsindustrien er at etablere et omfattende regelsæt for at forbedre den retlige kohærens og fremme etableringen af et europæisk marked for rumprodukter og -tjenester. Meddelelsen henviser i denne forbindelse navnlig til oprettelsen af et muligt lovgivningsmæssigt initiativ for produktion og formidling af højopløsningssatellitdata til kommercielle formål. I Rådets konklusioner af 30. maj 2013 om meddelelsen beskrives nødvendigheden af at undersøge de eksisterende retlige rammer med henblik på at fremme sikkerhed, bæredygtighed og økonomisk udvikling for rumaktiviteterne, og Kommissionen opfordres til at vurdere behovet for udvikling af en retlig ramme med henblik på at sikre et velfungerende indre marked.

I tråd med ovenstående er emnet for dette direktivforslag formidling af jordobservationssatellitdata i Unionen til kommercielle formål og navnlig spørgsmålet om definition og kontrol af højopløsningssatellitdata (HRSD) som en særlig kategori af data, som Kommissionen ønsker at skabe et differentieret regelsæt for ved formidling til kommercielle formål. Forslaget har til formål at sikre et velfungerende og veludviklet indre marked for højopløsningssatellitdataprodukter og -tjenester ved at etablere en gennemsigtig, retfærdig og sammenhængende retlig ramme på tværs af medlemsstaterne.

Kommissionen vurderer, at det er nødvendigt med et direktiv på dette område, da der - når der ses bort fra formidlingen af data, der kan defineres som højtopløselige data, og som bør kontrolleres på grund af den højere risiko, som uautoriseret håndtering heraf kan indebære - ikke er udtrykkelige garantier på EU-retligt plan for, at kommercielle operatørers formidling af satellitdata er fri og ubegrænset inden for EU.

Kommissionen konstaterer endvidere, at der ikke er fælles tilgang på nationalt, lovgivningsmæssigt plan til behandling af højopløsnings satellitdata og til tjenesteydelser og produkter hidrørende fra disse data.

Kommissionen forventer, at dette forslag vil medføre:

- En tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om formidling af satellitdata.
- Mindskelse af bureaukratiske barrierer for industrien og lettelse af de foranstaltninger der er nødvendige med henblik på at overholde lovfæstede krav.
- Forbedring af forudsigeligheden for erhvervslivet efterhånden som der er klarere betingelser for etablering og drift af virksomheder.
- Reduktion af forretningsmæssige tab der måtte opstå på grund af mangel på klare og forudsigelige betingelser for dataindsamling, ligesom nye forretningsmuligheder vil kunne realiseres.
- Positive virkninger af etablering og drift af virksomheder, der leverer højopløsnings satellitdata og ved salg af data.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal forhandles i den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Det overordnede politiske mål med direktivforslaget er at fremme væksten af jordobservationsmarkeder (Earth Observation - EO) i Europa, navnlig markedet for tjenesteydelser, at fremme konkurrenceevnen i EU's EO-sektor og at fremme konkurrenceevnen for EO-brugervirksomhederne i Europa.

Mere specifikt har initiativet til formål at;

- Fremme formidlingen af HRSD i Europa
- Beskytte sikkerhedsinteresserne fuldt ud
- Etablere en mere pålidelig adgang til HRSD
- Skabe et godt oplysningsniveau vedrørende adgangen til HRSD for udbydere af merværditjenester, dataforhandlere og kundevirksomheder
- Fremme konkurrencen på dataleverandørniveau

Disse mål tager alle sigte på at fremme det indre marked for HRSD. Den lovgivningsmæssige tilgang, der er valgt i direktivforslaget, er en delvis harmonisering.

Direktivet foreslår at:

- Formidling af HRSD sker med tilsyn fra de kompetente nationale myndigheder
- En screeningprocedure skal afgøre, om formidlingen er ikke-følsom og kan udføres uden yderligere godkendelse, eller om formidlingen betragtes som følsom og kræver en godkendelse

- Der skal udpeges en national kompetent myndighed, som har ansvar for anvendelsen af direktivet
- Medlemsstaterne skal endvidere udpege en velegnet privat eller offentlig enhed, der har ansvaret for at gennemføre screeningproceduren og skal derudover fastsætte en godkendelsesprocedure, hvorved formidling, der betragtes som følsom i henhold til screeningproceduren, kan godkendes af en udpeget kompetent national offentlig myndighed.

Afgrænsning:

Direktivet giver udtrykkelige garantier for den frie bevægelighed for satellitdata med lav opløsning, idet data, som falder uden for definitionen, bliver anset for "klar til omsætning", dvs. klar til fri formidling uden forsinkelser af forretningscyklussen.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig. Forslaget forventes behandlet i Udvalget for Industri, Forskning og Energi.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

5. Nærhedsprincippet

Ifølge Kommissionen finder nærhedsprincippet anvendelse, såfremt et forslag ikke hører hjemme under Fællesskabets enekompetence.

Kommissionen anfører i sin vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt, at forslaget fastlægger EU's dimension ved en fælles tilgang til formidling af satellitdata inden for EU og en sondring mellem satellitdata med lav opløsning og satellitdata med høj opløsning på grundlag af de foreslåede tekniske definitioner. Forslaget fastsætter desuden en fælles transaktions- og metadatabaseret tilgang til vurdering af formidlingen af højopløsnings satellitdata og gennemsigtige procedurer, idet det overlades til medlemsstaterne at løse alle uregulerede spørgsmål i overensstemmelse med de nationale lovgivningsmæssige traditioner (f.eks. om licensbetingelser og kontrol af dataleverandører).

Regeringen kan på det foreliggende grundlag støtte Kommissionens vurdering af, at nærhedsprincippet er overholdt.

6. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Forslaget har direkte konsekvenser for dansk ret.

I direktivets artikel 13 er der følgende krav til implementeringen:

1. Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv senest den 31. december 2017. De tilsender straks Kommissionen disse love og bestemmelser.
2. Disse bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.
3. Medlemsstaterne tilsender Kommissionen de vigtigste nationale bestemmelser, som de udsteder på det område, der er omfattet af dette direktiv.

Der skal udpeges en national kompetent myndighed, som har ansvar for anvendelsen af direktivet.

Det vurderes, at direktivforslaget ikke berører medlemsstaternes kompetence i forhold til den nationale sikkerhed.

7. Konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre en udgift på EU's driftsbudget.

Der må forventes visse udgifter til den nationale administration, idet der skal etableres et register over HRSD data og leverandører heraf. Endvidere forventes direktivforslagets meget korte sagsbehandlingstider at kunne medføre krav om et væsentligt administrativt beredskab i forbindelse med sikkerhedsvurdering af HRSD data. Udgiften til denne opgave kan ikke specificeres på nuværende tidspunkt. De økonomiske omkostninger afklares snarest muligt. Udgiften afholdes som udgangspunkt inden for eksisterende bevillinger.

8. Høring

Forslaget har været i skriftlig høring i EU-specialudvalget for forskning med frist den 27. juni 2014. Høringen gav ikke anledning til bemærkninger.

Direktivforslaget behandles med støtte fra Miljøministeriet/Geodatastyrelsen i forhold til HRSD data.

9. Regeringens generelle holdning

Regeringen kan overordnet støtte hensigten med direktivforslaget, som er at sikre et velfungerende og veludviklet indre marked for højopløsnings satellitdataprodukter og -tjenester. Direktivforslaget omhandler i al væsentlighed sikkerhedsgodkendelse af HRSD data og herunder udpegning af en kompetent national myndighed, men direktivets potentiale og rækkevidde må dog søges afklaret nærmere under de kommende forhandlinger, idet de foranstaltninger, der implementeres, skal stå mål med formålet.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Forhandlingerne om direktivforslaget er i den indledende fase, og forslaget analyseres stadig i medlemsstaterne. Medlemsstaterne kan generelt forventes at støtte hensigten om at sikre et velfungerende og veludviklet indre marked for højopløsnings satellitdataprodukter og -tjenester, idet de foranstaltninger, der implementeres, dog skal stå mål med formålet.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.